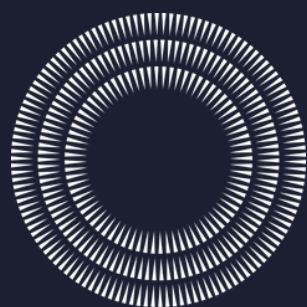

PROGRAMA D'ACTIVITATS ESCOLARS

2024 - 2025

ESPai FAR
Vilanova i la Geltrú

ÍNDEX

L'Espai Far: memòria i tradició de la gent de mar

Descobreix la Vilanova i la Geltrú marinera

- La Carpa Juanita i altres peixos
- Barques, barquetes i vaixells
- El tresor de les primeres pescadores
- El curiós museu d'en Roig Toqués
- Visita comentada a l'Espai Far
- La Vilanova de Baix-a-Mar: itinerari i visita a l'Espai Far

El port de Vilanova i la Geltrú

- La pesca a Vilanova
- El port pesquer. Ofici i tradició
- Visita al port pesquer de Vilanova i la Geltrú (visita virtual)

Cuidem el nostre mar

- Descubrim els microplàstics

Concurs escolar del Premi Roig Toqués

- El món del mar

Dades pràctiques

L'ESPAI FAR

MEMÒRIA I TRADICIÓ DE LA GENT DE MAR

L'Espai Far, situat a l'emblemàtic Far de Sant Cristòfol, és un equipament museístic que mostra el ric patrimoni mariner vilanoví. Disposa de tres espais amb exposició permanent: el Museu del Mar de Vilanova i la Geltrú, l'Espai Víctor Rojas i el Museu de Curiositats Marineres Roig Toqués.

EL MUSEU DEL MAR

Ubicat a l'antiga casa del faroner, el Museu del Mar mostra objectes relacionats amb el món de la pesca i la tradició marinera de Vilanova i la Geltrú, la major part dels quals formen part de la col·lecció que l'Associació Museu del Mar ha anat creant a partir de donacions de pescadors i gent del barri al llarg de més de quaranta anys. L'exposició ofereix un recorregut per la història marinera de la ciutat a partir d'objectes i relats dividits en diferents àmbits: la platja, l'aventura del comerç, la pesca, el port, l'Any dels negats, la vida cultural, el Far de Sant Cristòfol i el projecte de memòria oral "Un objecte, una història".

EL MUSEU DE CURIOSITATS MARINERES ROIG TOQUÉS

Aquest museu reproduïx l'antic Museu de Curiositats Marineres que va crear Francesc Roig Toqués (1921-2008) a la casa familiar, el Mas Carolina. El museu, fruit de la seva gran passió pel mar, va estar obert al públic durant més de seixanta anys. També va ser ell qui va ensinistrar la Carpa Juanita, una petita carpa a la qual va ensenyar a beure en porró i menjar d'una cullereta, i que va arribar a ser coneguda internacionalment per aquestes habilitats.

L'ESPAI VÍCTOR ROJAS

El centenari bot de salvament Víctor Rojas és una de les tres úniques embarcacions d'aquest tipus que es conserven a Catalunya. Va ser construït l'any 1916 a Barcelona per Miquel Corbeto, que es va basar en el model anglès Beeching-Peake, l'últim crít en tecnologia naval de l'època. La seva particularitat tècnica és deguda al fet que és autoredreçable i insubmergible, i està preparat per a navegar en situacions extremes.

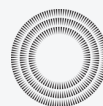
En aquest dossier trobareu diferents propostes escolars per visitar l'Espai Far, adreçades a tots els nivells educatius. La informació de les activitats inclou:

Descripció de l'activitat

Tipus d'activitat

Objectius educatius

Dades pràctiques

LA CARPA JUANITA I ALTRES PEIXOS

Educació Infantil

A partir d'un conte amb titelles els més petits podran descobrir la història d'un peix molt especial, la Carpa Juanita, que bevia en porró i menjava d'una cullereta! També podran veure peixos ben curiosos de diferents llocs del món i altres objectes fantàstics que en Francesc Roig Toqués va colleccionar fins a crear el seu Museu de Curiositats Marineres. Si es desitja, l'activitat es pot completar amb un taller plàstic on els infants podran decorar la carpa i el porró.

Tipus d'activitat

Visita dinamitzada (amb taller plàstic optatiu)

Objectius educatius

- Descobrir la Carpa Juanita i la seva història.
- Conèixer curiositats sobre els peixos del museu.
- Apropiar-se al món del mar a través de petites històries dels objectes de la col·lecció Roig Toqués.
- Descriure i reconèixer peixos de diferents espècies.
- Aprendre contes vinculats a elements del museu.
- Conèixer i valorar el patrimoni mariner de la ciutat.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

90 minuts

Preu

41 euros/grup

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

BARQUES, BARQUETES I VAIXELLS

Educació Primària

Visita-taller al Museu del Mar, l'espai Víctor Rojas i el Museu de Curiositats Marineres Roig Toqués, centrada en els models navals exposats i en el bot de salvament de la col·lecció. L'alumnat podrà conèixer les parts bàsiques d'una embarcació i diferents tipologies de barques i vaixells segons el seu ús. L'activitat finalitza amb un taller plàstic on els infants creen un petit vaixell amb material de rebuig.

Tipus d'activitat

Visita dinamitzada amb taller plàstic

Objectius educatius

- Conèixer les parts d'un vaixell.
- Aprendre sobre embarcacions de pesca i vaixells, les seves diferències i a quina part del món es fan servir.
- Aprendre a observar i diferenciar embarcacions i les seves característiques particulars.
- Fomentar el reciclatge i l'experimentació.
- Experimentar sobre la flotabilitat dels objectes.
- Conèixer i valorar el patrimoni mariner de la ciutat.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

2 hores

Preu

51 euros/grup

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

EL TESOR DE LES PRIMERES PESCADORES

Cicle Superior d'Educació Primària

Un matí arriba al Museu del Mar un bagul misteriós. Al seu interior hi ha tot de notes, cartes, fotografies i objectes relacionats amb la vida marinera vilanovina, i una capseta tancada amb un cadenat, que aparentment amaga un tresor. L'equip educatiu no sap obrir el cadenat, i demanen ajuda al grup escolar que els visita, per si poden resoldre els enigmes valent-se de la informació i objectes que puguin trobar al Museu.

Tipus d'activitat

Visita dinamitzada (joc de descoberta)

Objectius educatius

- Conèixer la relació de Vilanova i la Geltrú amb el mar.
- Apropar a l'alumnat la importància del comerç i el port, de manera històrica i en l'actualitat, així com als avenços tecnològics en el món de la pesca.
- Valorar la figura de la dona en un món tradicionalment masculí com és el món de la pesca.
- Comprendre el concepte de pesca sostenible i valorar-ne la importància.
- Aprendre sobre personatges rellevants de Vilanova vinculats al mar.
- Aplicar el joc com a eina didàctica i de construcció de coneixement.
- Fomentar el treball cooperatiu, la creativitat i el mètode científic: exploració, investigació, creació artística.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

90 minuts

Preu

41 euros/grup

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

EL CURIÓS MUSEU D'EN ROIG TOQUÉS

Educació Primària
Educació Secundària i Batxillerat

Visita dinamitzada al Museu de Curiositats Marineres Roig Toqués per conèixer la història d'un autèntic col·leccionista, en Francesc Roig Toqués. Descobrirem les curiositats que amaga el museu: sorres i peixos d'arreu del món, vaixells en miniatura, aparells nàutics, l'esquelet d'una balena, mascarons de vaixells, així com la història de la Carpa Juanita, l'única carpa al món que bevia en porró i menjava en cullereta.

Tipus d'activitat

Visita dinamitzada

Objectius educatius

- Conèixer la història de la Carpa Juanita i el Museu de Curiositats Marineres Roig Toqués.
- Apropar als alumnes objectes de col·leccionisme de temàtica marinera (models navals, peixos, etc.).
- Aprendre a observar peces de la col·lecció del Museu de Curiositats Marineres Roig Toqués.
- Apropar i debatre sobre el fenomen del col·leccionisme.
- Aprendre la història d'alguns objectes i la seva funció.
- Conèixer i valorar el patrimoni mariner de la ciutat.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

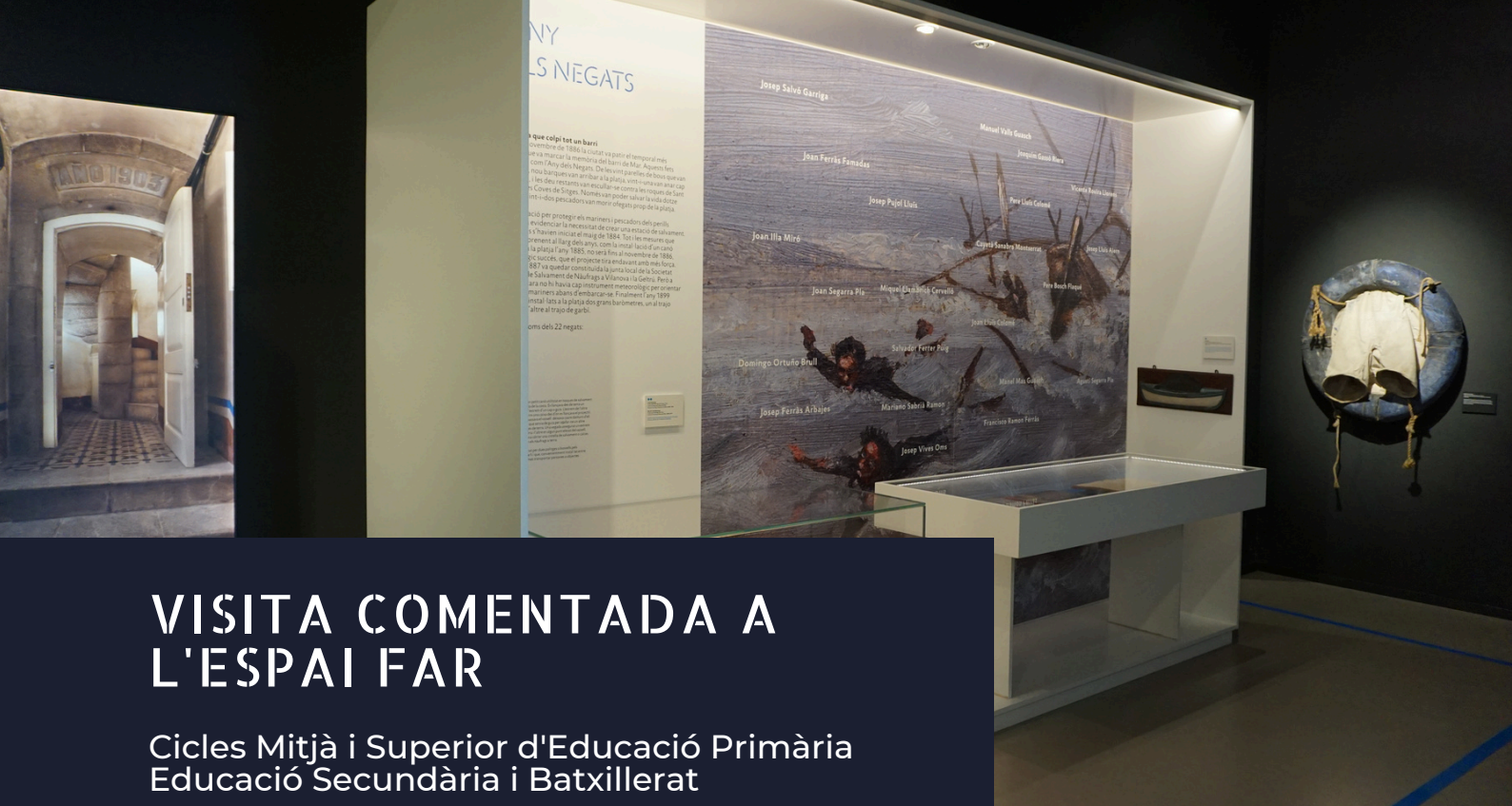
1 hora

Preu

41 euros/grup

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

VISITA COMENTADA A L'ESPAI FAR

Cicles Mitjà i Superior d'Educació Primària
Educació Secundària i Batxillerat

El Museu del Mar, l'espai Víctor Rojas i el Museu de Curiositats Marineres Roig Toqués permeten descobrir la història marinera de Vilanova i la Geltrú mitjançant els objectes, relats, fotografies i entrevistes que s'hi exposen. Amb aquesta visita comentada i dinamitzada descobrirem el fort vincle de la ciutat amb el mar: els primers pobladors de la platja, els comerciants i navegants dels segles XVIII i XIX, les arts de pesca, els pescadors i els seus patiments, els oficis vinculats al mar, la història del far de Sant Cristòfol i la passió pel colleccionisme.

Tipus d'activitat

Visita dinamitzada

Objectius educatius

- Descobrir les col·leccions de l'Espai Far (Museu del Mar, bot de salvament Víctor Rojas i Museu de Curiositats Marineres Roig Toqués).
- Aprendre sobre la història del barri de mar, la seva gent i els oficis històrics.
- Conèixer com era la vida d'un poble mariner a través de les seves col·leccions.
- Aprendre a identificar diferents tipus de vaixells, peixos o elements de la Vilanova marinera.
- Conèixer i valorar el patrimoni mariner de la ciutat.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

1 hora

Preu

41 euros/grup

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

LA VILANOVA DE BAIX-A-MAR: ITINERARI I VISITA A L'ESPAI FAR

Educació Secundària
Batxillerat

Aquest itinerari recorre la història del barri de Baix-a-Mar a través del seu llegat històric, arquitectònic i artístic, tant el que es preserva al llarg de la façana marítima com el que exposa i explica la col·lecció de l'Espai Far. El Far de Sant Cristòfol serà el punt de partida del recorregut que, amb la participació activa de l'alumnat, s'endinsarà en els elements més singulars i definidors de la façana marítima: monuments, arquitectura o testimonis gràfics i orals del passat que fan viva la seva memòria.

Tipus d'activitat

Itinerari + visita dinamitzada

Objectius educatius

- Conèixer les col·leccions de l'Espai Far i el seu vincle amb la façana marítima de Vilanova.
- Identificar els edificis històrics de Baix a Mar i el seu interès dins del patrimoni del barri i de la ciutat.
- Despertar l'interès per la història local.
- Treballar les habilitats de comunicació de les idees pròpies.
- Ampliar el vocabulari sobre el món mariner.
- Valorar la història local i la importància patrimonial de la seva pervivència.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

2 hores

Preu

61 euros/grup

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

LA PESCA A VILANOVA

Educació Infantil
Cicle Inicial d'Educació Primària

Una activitat per a descobrir el port pesquer de Vilanova i la Geltrú. A través d'una visita dinamitzada els alumnes podran observar les diferents barques i arts de pesca que utilitzen els pescadors i, de forma lúdica a partir d'un toca-toca mariner, descobrir algunes de les espècies que viuen al nostre mar.

Tipus d'activitat

Visita dinamitzada

Objectius educatius

- Descobrir l'ofici de pescador.
- Conèixer com i què es pesca a Vilanova i la Geltrú.
- Conèixer el port i els seus diferents serveis: llotja, fàbrica de gel, dàrsenes, etc.
- Aprendre les diferents activitats que tenen lloc en un port.
- Conèixer algunes espècies i animals marins mitjançant un joc de toca-toca.
- Conèixer i valorar el patrimoni mariner de la ciutat.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

1 hora

Preu

41 euros/grup

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

* Si es vol veure l'arribada de les barques amb la captura, és recomanable fer la visita a partir de les 15 h.

EL PORT PESQUER. OFICI I TRADICIÓ

Cicles Mitjà i Superior d'Educació Primària
Educació Secundària i Batxillerat

L'activitat comença amb una breu visita al Museu del Mar centrada en els diferents arts de pesca que es practiquen a la ciutat. Posteriorment es realitza la visita al port pesquer, on l'alumnat podrà conèixer les diferents tipologies de barques, així com les espècies que s'hi capturen i els caladors on es pesca, amb el suport de material didàctic.

S'ofereix l'opció d'afegir la visita a la subhasta del peix a partir de les 15 h (durada ampliada a 120 minuts).

Tipus d'activitat

Visita comentada

Objectius educatius

- Conèixer com i què es pesca a Vilanova i la Geltrú.
- Aprendre sobre l'origen del peix que es troba al mercat i el paper de l'activitat pesquera pel medi marí.
- Identificar i localitzar els diferents serveis del port pesquer (casetes pescadors, llotja, màquina de gel...).
- Comprendre el camí que fa el peix des que es captura fins que arriba al mercat.
- Reconèixer les característiques de les diferents tipologies de barca de pesca.
- Conèixer i valorar el patrimoni mariner de la ciutat.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

90 minuts

Preu

41 euros/grup
(visita)

51 euros/grup
(visita+subhasta)

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

* Si es vol veure la subhasta del peix, és recomanable fer la visita a partir de les 15 h.

VISITA AL PORT PESQUER DE VILANOVA I LA GELTRÚ (VISITA VIRTUAL)

Cicle Superior d'Educació Primària
Educació Secundària i Batxillerat

Visita virtual al port pesquer de Vilanova i la Geltrú per conèixer el funcionament de les instal·lacions del port i les tipologies de barques i sistemes de pesca. L'activitat es duu a terme mitjançant material audiovisual i finalitza amb un joc interactiu.

Tipus d'activitat

Activitat virtual.

Objectius educatius

- Conèixer com i què es pesca a Vilanova i la Geltrú i com funciona la venda de peix a la llotja.
- Comprendre el camí que fa el peix des que es captura fins que arriba al mercat.
- Identificar i localitzar els diferents serveis del port pesquer (casetes pescadors, llotja, màquina de gel...).
- Observar les característiques de les diferents tipologies de barques de pesca.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

2 hores

Preu

41 euros/grup

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

DESCOBRIM ELS MICROPLÀSTICS

Cicles Mitjà i Superior d'Educació Primària

Visita-taller al Museu del Mar i a la platja de Vilanova i la Geltrú. L'alumnat podrà conèixer el valor natural, ecològic i ambiental del litoral, alhora que es fomentaran hàbits ecològics i saludables a les platges. L'activitat finalitza amb un taller on els infants veuran les conseqüències dels residus microplàstics en el medi marí.

Tipus d'activitat

Visita dinamitzada (joc de descoberta)

Objectius educatius

- Comprendre les característiques i la procedència de la sorra de la platja.
- Entendre la procedència dels microplàstics, el seu abast i les seves conseqüències en el medi marí.
- Reflexionar i extreure conclusions crítiques sobre l'estat i la cura del medi marí.
- Experimentar què comporta el deteriorament ecològic del nostre litoral a partir de la recollida de residus.
- Conèixer i valorar el patrimoni mariner de la ciutat.

Dates

De dimarts a dijous
de 10 a 14 h

Durada

90 minuts

Preu

51 euros/grup

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

A sepia-toned photograph of a man with a mustache, wearing a white shirt, focused on working on a large, detailed model of a multi-masted sailing ship. The ship's complex rigging and masts are visible in the background.

CONCURS ESCOLAR PREMI ROIG TOQUÉS EL MÓN DEL MAR

Educació Infantil, Primària i Secundària

El concurs escolar "El món del mar" està emmarcat en la celebració anual del Premi Roig Toqués. L'objecte del concurs és premiar un treball escolar fet durant el curs 2023-2024, on el contingut expliqui una experiència, un estudi, una investigació o una invenció sobre el món del mar en qualsevol dels seus vessants (pesca, biologia marina, medi ambient, etc.). Els treballs poden ser elaborats de forma interdisciplinària a partir de les àrees de Medi Natural, Medi Social, Educació Visual i Plàstica, Llengua, etc.

Tipus d'activitat

Treball de grup/classe

Objectius educatius

- Conèixer el personatge d'en Francesc Roig Toqués i el Museu de Curiositats Marineres que duu el seu nom.
- Aprendre sobre el mar des dels seus diferents vessants.
- Aprendre a treballar de manera interdisciplinària.
- Fomentar el treball cooperatiu i en equip.
- Conèixer i valorar el patrimoni mariner de la ciutat.

Dates

Durant tot el curs escolar

Preu

Activitat gratuïta

Reserves

spedagogic@ipac.cat
600 50 92 23

Adreça

Pujada del Far de Sant Cristòfol, 2,
08800 Vilanova i la Geltrú (Barcelona)

Pàgina web

www.espaifarvng.cat

Informació i reserves

Per a reservar les diferents activitats o sol·licitar informació sobre elles, cal posar-se en contacte amb el Servei Pedagògic de l'Institut Municipal de Patrimoni Cultural a través del correu electrònic spedagogic@ipac.cat o al telèfon 938 154 202.

Normes per a les visites amb grups escolars:

El màxim serà sempre de 25 alumnes per grup.

El professor/a ha d'estar amb el grup durant tota l'activitat.

Les activitats s'han de concertar amb un mínim de 15 dies d'antelació.

Totes les activitats contemplen la seva adaptació a grups amb necessitats especials.

Tots els espais de l'Espai Far són accessibles a persones amb mobilitat reduïda.

